

Сімейне насильство

Сімейне насильство, насильство в сім'ї — використання фізичної, матеріальної, інтелектуальної (як у батьків над дітьми, як у чоловіка над дружиною), емоційної переваги проти інших членів сім'ї для поневолення людини.

Законодавче визначення насильства у сім'ї

Закон України «Про попередження насильства в сім'ї» від 2001 року дає таке визначення:

Насильство в сім'ї — будь-які умисні дії фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування одного члена сім'ї по відношенню до іншого члена сім'ї, якщо ці дії порушують конституційні права і свободи члена сім'ї як людини та громадянина і наносять йому моральну шкоду, шкоду його фізичному чи психічному здоров'ю.

В цьому ж законі визначаються форми такого насильства:

фізичне насильство в сім'ї — умисне нанесення одним членом сім'ї іншому члену сім'ї побоїв, тілесних ушкоджень, що може призвести або призвело до смерті постраждалого, порушення фізичного чи психічного здоров'я, нанесення шкоди його честі і гідності;

сексуальне насильство в сім'ї — протиправне посягання одного члена сім'ї на статеву недоторканість іншого члена сім'ї, а також дії сексуального характеру по відношенню до дитини, яка є членом цієї сім'ї;

психологічне насильство в сім'ї — насильство, пов'язане з дією одного члена сім'ї на психіку іншого члена сім'ї шляхом словесних образ або погроз, переслідування, залякування, якими навмисно спричиняється емоційна невпевненість, нездатність захистити себе та можез авдаватися або завдається шкода психічному здоров'ю;

економічне насильство в сім'ї — умисне позбавлення одним членом сім'ї іншого члена сім'ї житла, їжі, одягу та іншого майна чи коштів, на які постраждалий має передбачене законом право, що може призвести до його смерті, викликати порушення фізичного чи психічного здоров'я.

В Законі також визначено, що жертва насильства в сім'ї — член сім'ї, який постраждав від фізичного, сексуального, психологічного чи економічного насильства з боку іншого члена сім'ї.

Насильство над дітьми

Насильство над дитиною — це дії, щоприносять шкоду дитині з боку людей, на яких покладено догляд та опіку над ним. До нього відноситься фізичне насильство, занедбаність й нехтування потребами дитини.

Як правило більшість батьків, яких жорстоко карали в дитинстві, самі карають своїх дітей. Не кожен із батьків розуміє, що покарання це психологічна травма. Батьки часто можуть завдати дитині психологічної травми без злого умислу яка може створити проблеми в дорослому житті.

Фізичне, емоційне та психологічне насильство батьків над дітьми у сукупності підсилює дію кожного з них, зумовлюючи виникнення в дитини певних ознак, що характеризують її переживання і поведінку. Наукові дослідження показують, що сімейне насильство із різноманітними факторами, негативно впливає на фізичний розвиток дитини, включаючи загальний стан здоров'я, координацію, силу, зір, слух дитини, її здатність набувати знання, необхідні для нормального життя. В таких дітей занижена самооцінка, вони вважають себе не вартими любові, виникають проблеми у співробітництві з іншими та вміння відрізнити добро від зла.

Якщо між дітьми та батьками немає взаємозв'язку, панує постійна атмосфера напруженості між самими батьками, то приводить до того, що дитина прагне якомога менше перебувати вдома, втрачає емоційний контакт з батьками, виходить з-під соціального контролю дорослих. У таких дітей розвиваються соціально-психологічні якості потенційного правопорушника.

Значна кількість конфліктів та форм соціально неадекватної поведінки як дома, так і в школі, проковується самими дорослими. Підлітки, які стають жертвами фізичного та психічного насильства в сім'ї — в школі поповнюють категорію «важких учнів».

Насильство відбувається , коли дорослі заподіюють біль або завдають шкоди дітям і підліткам. Це може відбуватися або шляхом фізичного насильства або яким-небудь іншим способом. Існує чотири види насильства : фізичне , емоційне , сексуальне, зневага потребами .

Всі форми насильства є неприпустимими і мають шкідливий вплив на життя і здоров'я дітей

Чому дорослі бувають жорстокі?

- Через стрес ;

- Втрати авторитету ;
- Грошових труднощів ;
- Втрати контролю і влади ;
- Пережитого насильства в дитинстві.

Запобігання насильству над дітьми

Психологічне (емоційне) насильство є стриж-немусіхвидівнасильства і зневагистосовнодітей. Переважна більшість дослідників вважають, що психологічні особливості жертв насильства спричинені не стільки фізичними травмами, скільки насильством над особою.

Психологічне (емоційне) насильство може виражатися як грубим поводженням з дитиною, так і нелюбов'ю, несхильністю до неї, які демонструються різними способами. Якщо батьки постійно принижують, залякують та ображають дитину, брутально поводяться з нею, створюють для неї стресові ситуації, якщо вони рідко бувають задоволені дитиною, насміхаються над нею, то з упевненістю можна говорити про психологічне насильство над дитиною. Також емоційним насильством вважають відсутність емоційного контакту батьків з дитиною, коли батьки не проявляють своєї любові до дитини, не підбадьорюють і не

Виокремлюють п'ять основних типів руйнівної поведінки значущих для дитини дорослих, зокрема батьків, що заважають здоровому розвитку дитини, порушують її віру у себе, сприяють появі різних емоційних проблем і неадекватної поведінки:

- Ø неприйняття;
- Ø погрози або терор;
- Ø ігнорування психологічних потреб дитини;
- Ø ізоляція;
- Ø розбещення.

Відчуваючи гнів проти того, що з нею відбувається, дитина стає агресивною щодо слабших — дітей чи тварин. Для дітей, що переживають фізичне насильство, характерні нав'язливі думки, що з'являються ніби нізвідки, тому їм важко зосередитися на грі або на занятті, вони неуважні, уникають спілкування з однолітками, відстають у розвитку.

Нехтування інтересами та потребами дитини — це відсутність належного забезпечення основних потреб дитини в їжі, одязі, житлі, вихованні, освіті, медичній допомозі з боку батьків або осіб, які їх замінюють, в силу об'єктивних причин (бідність, психічні хвороби, недосвідченість) і без таких.

Звичайно ж, усім батькам добре відоме значення повноцінного харчування, належного догляду, надання своєчасної медичної допомоги для нормального зростання і розвитку дитини. А от про значення емоційного спілкування для розвитку дитини, особливо у перші роки життя, на жаль, знають не всі. Перший рік життя дитина проводить з матір'ю, і порушення материнсько-дитячих стосунків у цей період завдає непоправної шкоди не лише психічному, а й фізичному розвитку дитини. Нехтування емоційними потребами дитини, відсутність доброзичливого, ніжного спілкування з дитиною під час догляду, відсторонення від проблем розвитку дитини тісно пов'язані з психологічним (емоційним) насильством.

Усі форми жорстокого поводження пов'язані між собою та негативно впливають на особистість дитини.

П'ять шляхів до серця дитини

Дотик — один із найважливіших проявів любові до дитини. У перші роки життя дитині необхідно, щоб дорослі брали її на руки, обіймали, гладили по голові, цілували тощо. Тактильна ласка однакова важлива і для хлопчиків, і для дівчаток. Виражаючи свою любов до дитини цього віку за допомогою ніжних дотиків, голубіння, поцілунків, вимагаєтеся більшого емоційного відгуку, ніж словами «Я тебе люблю».

Слова заохочення. Коли ми хвалимо дитину, ми дякуємо їй за те, що вона зробила, чого досягла сама. Проте не треба хвалити дитину надто часто, адже тоді слова втрачуть свою силу і сенс. Кожна похвала має бути обгрунтованою та щирою.

Час, присвячений спілкуванню з дитиною, — це ваш подарунок для неї. Ви ніби говорите: «Ти потрібна мені. Мені подобається бути з тобою». Іноді діти, для яких батьки не знаходять достатньо часу, саме погані мивчинками привертають до себе їхню увагу: бути покараним краще, ніж бути забутим. Тож як биві небули заклопотані, потрібно приділяти час не лише хатнім справам, перегляду телепередач, іншим задоволенням,

Подарунок. Багато батьків використовують подарунки, щоб «відкупитися» від дитини. Діти, які одержують ці подарунки, починають вважати, що любов можна замінити різними речами.

Слід пам'ятати, що ні кількість, ні коштовність подарунків не відображають силу почуття. Справжній подарунок дарують щиро: не в обмін, а просто так.

Допомога. Кожного дня діти звертають-ся до нас з різними запитаннями, проханнями про допомогу. Завдання дорослих — почути запитання та відповісти на них, вчасно допомогти дитині. Якщо дорослі допомагають дитині і роблять це з радістю, то душа дитини наповнюється любов'ю. Якщо батьки буркотять і сварять дитину, така допомога їй не радує.

На кожному етапі розвитку дитини ми по-різному виражаємо свою любов до неї. Дуже важливо обрати саме ту форму вираження (дотик, слова заохочення, час, подарунки, допомогу), яка веде до серця дитини.